DÉLMAGYARORSZÁG

Péntek, 1940. IV. 26. KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP XVI. évfolyam 94. szám

Az ősködtől az emberig

Ezzel a címmel vaskos könyv hirdeti a tudomány megállithatatlan erejét a könyvkereskedések kirakataiban. A praehistorikus kor ősködétől az ember megjelenéséig vezeti végig az iró olvasóját a világ történelmének talán örökre homályos időszakán. Nem az első könyv, amely ezt a hatalmas anyagot, ezt az ismeretlen történelmet taglalja és kutatja az értelem véges eszközeivel; ez a téma ezredek óta benne él határozatlan konturokkal az ember fantáziájában. *Egy világ születése*, kibontakozása a mérhetetlen ürben és szüntelen változása a végtelen időben olyan csoda, amelyet minden kor minden gondolkodója meg akart és megpróbál egy-egy lépéssel közeliteni.

Az ősköd káoszában *forrongó erők, életjogot követelő törekvések roppant küzdelme dul.* A démoni forgás ereje kihajit az ürbe apró világokat, amelyek csillagokká — sztárokká — fényesednek s önálló életté hevitik az önmaguk elszakadását. Középpontjukban egy Nap áll: *a Nap, amely az élet érlelő melegét, békés fényét, világosságát adja át az ősköd elszakadt bolygóinak.* Minél messzebb kerül egy-egy csillag a Naptól, annál hidegebb, annál sivárabb, annál élettelenebb rajta az élet. Ki akar szabadulni a végtelenség törvényének hatóereje alól, de *ezzel az elszakadással megöli önmagát s mint sápadt, kihült hold lesz rabszolgája egy nálánál alig nagyobb erőnek.* Élni csak a Nap közelében lehet. S a Nap az idők végtelenje óta a lángoló pusztulása árán is *a békés éltetésnek, a megmunkált földek termésének, az élet folyamatosságának küzdője és dolgozója.* Hatására gyökeret ver, virágba hajt, megérik, elpusztul és ujraszületik az élet. Örök harc ez s ez a harc mégis az örök béke harca, mert *az idő és az ür isteni törvényei szabályozzák.* Az idő és a tér nem ismer megalkuvást, sokszor könyörtelennek látszik, sokszor meglepetésekkel szolgál, amelyeket nem tud megfejteni és megérteni az emberi értelem. *De mindenkor annak a törvényszerüségnek erejével hat és müködik, amelyet a világ fönntartása és fejlődése érdekében teremtett meg az örök, távoli hatalom.*

Az ősködtől világok születnek s ezeken az uj világokon döbbenetes arányokban és világotrengető dinamikával élni kezd az élet. Az évmilliók csak egy-egy percnyi óraütésnek tünnek föl s ezek alatt az óraütések alatt a tenger, homok és tüz temet el mindent, hogy a következő pillanatban ujszerü formában jelentesse meg a világ életét. Elmulik a dinauszauruszok, brontoszauruszok és arheopterixek kora, mint ahogy mindig eltünnek a történelemben az óriások. Hatalmas fák és apró virágok kelnek életre, hogy aztán föld alá kerülve carboniummá érjenek. A világ erői a világ fejlődésének érdekében müködtek, harcoltak *ember nélkül.*

S aztán egyszercsak megjelent az ember. Megkezdődött a *„struggle for life"*: a világ rohant az évmilliók és évezredek nyomában. S a fejlődés és szüntelen változás, a forrongó erők és életjogot követelő törekvések roppant küzdelmében *ujra és ujra eljutott a világ az ősköd állapotába.* A démoni táncban csillagok születtek s csak az önmaguk fényében látták világosnak a világot. Egyre messzebb került az ür bolygója a Naptól, a csiráztató és békésen teremtő melegtől és fénytől. Kihült az emberi lélek s mint sápadt hold lett rabszolgája a halál felé való csörtetésnek. S ebben az uj ősköd-káoszban uj világ születését várta mindig az idő és a tér. *Az ember: a gondolkodó, dolgozó embernyi ember eltünt valahol a dolgok mélyén.* Nem akart előrejönni, mert hátha nemcsak a természet megalkuvásnélküli törvényével találja magát szemközt... A természettel szemben csak küzdeni kell, munkálkodni verejtékes arccal a betevő falatért; de hite szerint az emberrel szemben csak a pusztitás törvénye célszerü. A gondolkodó ember tehát inkább eltünt ezekben az uj ős-káoszokban, ahol valami ismeretlen világösztön vezeti a történelem vaskezét. Forrong, dübörög minden, az emberteles élet alatt mintha uj világ születését jövendölné meg a lüktető ütem. Az évek csak egy-egy percnek látszanak: a percek éveknek tünnek föl s az óraütések alatt tenger, homok, tüz és vér temet el mindent, hogy aztán a következő pillanatban uj formában jelentesse meg a világ életét. Elmulik az óriások kora, uj termések borulnak virágba, lassan multtá feketednek a napok a föld alatt: a világ erői müködnek a világ jövendője érdekében.

S egyszer megjelenik majd a földön az ember...

Svédországhoz nem érkezett ultimátum,

jelenti Stockholm

Heves harcok Trondhjem vidékén, a németek elsáncolták magukat Steinkjernél, a légi haderő bombázta az angol állásokat — Német közlés további előnyomulásról Dél- és Középnorvégiában — Cáfolják a „Gneisenau" és a „Scharnhorst" elsüllyedését — Nyilt városok bombázása előtt?

Az északi helyzetről csütörtökön érkezett jelentések szerint egyre nagyobb hadmüveletek keretei bontakoznak ki. A szétszórt frontok még mindig átnemlátható eseményei mellett, a legnagyobb érdeklődés változatlanul Svédország felé irányul. Feszült érdeklődéssel kisérik a másik skandináv-állam helyzetét, bár egyes semleges jelentések szerint az előző napokhoz képest, valamivel javult a német-svéd viszony.

A norvég ellenállás változatlanul tart, ezt erősiti meg Haakon királynak egy levele, amelyet az oslói legfelsőbb biróság elnökéhez intézett és amelyben közölte, hogy a norvég kormány folytatja az ellenállást és nem köt kompromisszumot. Egyre szélesebb vonalban bontakoznak ki a trondhjemkörnyéki mozdulatok. Svéd jelentések szerint az angol csapatok déli irányban Stören városáig jutottak el. A norvégok ellenállnak. Elverumtól keletre, ahol — londoni jelentés szerint — angol erősitéseket kapnak. Steinkjernél az angolok 2 kilométerrel visszavonultak. Olasz jelentések szerint a német mozdulatok Norvégia minden részében tervszerüen haladnak előre. A német parancsnokság szándéka az, hogy megtörje a szétszórt csapatok ellenállását. Az oslói német parancsnokság megtiltotta, hogy a 18—45 éves norvégok eltávozhassanak a fővárosból. A megszállt területen éjszakai elsötétitést rendeltek el. A norvég távirati iroda cáfolja azt a hirt, hogy az I. hadosztály Svédországba menekült volna.

Az angol-francia-olasz sajtóvita tovább tartott, de a hangnemből bizonyos enyhülésre következtettek. A belgrádi Politika szerint Berlinben ugy vélik, hogy a szövetségesek végleges állásfoglalásra próbálják birni Olaszországot.

Nagyobb akciók játszódtak le a levegőben is; a német légihaderő ujabb támadást intézett a Scapa Flow ellen, mig angol repülőgépek Sylt szigetét bombázták. Német jelentés szerint a Skagerrak kapujánál francia torpedóromboló-kat vettek észre és kényszeritettek távozásra.

Svédország cáfolja az ultimátum hirét

Stockholm, április 25. Illetékes körökben a leghatározottabban cáfolják azt a hirt, amely valamilyen Svédországhoz intézett német ultimátumról terjedt el.

Berlin, április 25. Szovjetoroszországnak a legutóbbi eseményekhez való álláspontjával kapcsolatban a »Münchener Nachrichten« többek között kijelenti, Moszkvában tudják azt, hogy Németország számára a Skandináviába való átugrás tisztára a brit szigetek ellen irányuló vállalkozás. Londonban és Párisban azonban meg lehetnek győződve arról, hogy minden kisérletre, amellyel utólag Svédországot igyekeznének bevonni a viszályba, nemcsak Németország jelenne meg nyomban a színen, hanem az orosz nagyhatalom is, amelynek itt határainak a nyilt Keleti-tengerhez való visszahelyezése után világos érdekeit kell megóvnia. (MTI)

A német légihaderő tevékenysége

Berlin, április 25. A német távirati iroda jelenti: A német légihaderő csütörtökön ismét sikeresen beleavatkozott a norvégiai harcokba. Két brit szállitóhajót nehéz kaliberü bombatalálat ért. Egy brit aknakereső hajót, amely a norvég nyugati part előtt tartózkodott, elsüllyesztettek, egy brit rombolót pedig bombatalálattal felgyujtottak. Norvégia középső vidékén német harci repülők szétromboltak öt földön álló norvég vadászrepülőgépet. Dombas környékén német repülők mély támadással szétszórták a megmaradt norvég főhadsereg csapatainak gyülekezéseit.

Nyilt városok

Berlin, április 25. A német távirati iroda jelenti: Berlinben hangsúlyozzák, hogy a legutóbbi időben megszaporodtak azok az esetek, hogy *angolok bombáztak nyilt városokat*, amelyeknek semmiféle katonai jelentőségük nem volt. A német repülőcsapatok részére *még*

mindig az a szigorú parancs van érvényben, hogy katonai jelentőségnélküli ellenséges városokat *ne támadjanak meg.* Ha azonban az angolok tovább folytatják támadásaikat nem katonai célpontok ellen, akkor *egy napon kellemetlen ébredés vár rájuk és akkor bombát bombával viszonoznak.*

Az oslói és trondhjemi német hadoszlopok összeköttetései

Stockholm, április 25. A svéd-norvég határról érkező hírek szerint az Öster völgyében előnyomuló német csapatok, amelyek eredetileg Oslóból jöttek, maguk mögött hagyták **Röros** városkát, amely 100 kilométerre van Oslótól északra és 120 kilométerre Trondhjemtől délkeletre. A norvég csapatok csak jelentéktelen ellenállást tanusitottak.

A német haderő stratégiai helyzete egyre kedvezőbben bontakozik ki és minden jel arra mutat, hogy **két-három napon belül meglesz az összeköttetés az Oslóból és Trondhjemből kiindult két német hadoszlop között.**

Angol mozdulatok Narviknál

London, április 25. Narviknál az angol—norvég haderő **körülzárta azt a szakaszt, ahol a németek partraszálltak.** A hadi tevékenységnek itt nagy nehézségekkel kell megküzdenie, mert a kikötő körüli kicsiny körzeten kivül az uthálózat nagyon gyér.

Trondhjem vidékén heves harcok folynak. A németek elsáncolták magukat Steinkjernél. Az angol csapatok északra vannak a német védvonaltól. Lillehammer körzetében két hadászati pontból fontos vasuti vonalat foglaltak el: az egyik **Dombasból** indul ki és délfelé tart, a másik **Trondhjem felé halad.** Az angolok által elfoglalt vasutvonalakat **a német légierő hevesen bombázta**, de a vonalak kijavitása gyors iramban folyik.

Racder tengernagy az eredménytelen blokádról

Newyork, április 25. A német távirati iroda jelenti: *Reader* tengernagy egy amerikai hirszolgálati irodának a következőket mondotta:

— A Németországból norvég kikötőkbe irányuló csapat- és hadianyagutánpótlás állandó növekedése a legjobb ellenbizonyiték az ellen az állitás ellen, hogy a nyugati hatalmak ezeket az összeköttetéseket Norvégia és Németország között megakadályozták. A szövetségesek által a német hadihajóveszteségekről terjesztett jelentések *nem felelnek meg a tényeknek.* A *Gneisenau* csatahajót, valamint a *Lützow* cirkáló elsüllyesztése, illetőleg zátonyrafutása *tisztára kitalálás.* Ugyanez áll a *Bremen* gyorshajó állitólagos elsüllyesztésére is. A német légihaderő mindennap nagy sikereket ért el brit hadihajók és szállitóhajók elleni támadásokban. A német légihaderő veszteségei eleuyészően csekélyek. Németország elzárása tengerentúli szállitmányaitól, még ha a szövetségesek hajóhadai ezt egyáltalában végrehajthatnák maradék nélkül, a német gazdasági életet *egyáltalán nem fogja komolyan érinteni,* minthogy Németországnak elegendő piaca van, amely nyitva áll a német kivitel számára és másfelől alkalmas minden árubehozatal szállitására. Ezért a nyugati hatalmak által szervezett *gazdasági háborúnak sem lesz semmiféle sikere. Nagy-Németországot a blokáddal nem lehet megsebezni.*

A Gneisenau, Scharnhorst, Lützow és a Bremen

Berlin, április 25. Az illetékes német hatóságok cáfolják azokat az angol jelentéseket, hogy **Gneisenau** és a **Scharnhorst** csatahajó, továbbá a **Lützow** páncélos hajó és a **Bremen** óceángőzös elsüllyedt, illetve sulyos kárt szenvedett volna. Mind a négy hajó német vizeken, illetve német kikötőkben tartózkodik, egyikük sem rongálódott meg.

Reynaud a norvég ellenállásról

Páris, április 25. *Reynaud* francia miniszterelnök a kamara külügyi bizottságának csütörtökdélutáni ülésén tájékoztatót adott a külpolitikai helyzetről. Ismertette a szövetségesek katonai és haditengerészeti müveleteinek fejleményeit, majd *csodálatát fejezte ki a norvég nép iránt* vitéz ellenállásáért. Rámutatott arra, hogy ez az ellenállás akadályt gördit Németország tervének keresztülvitele elé és emlékeztetett a *Quisling*-féle bábkormány bukására. Fölsorolta a *német tengeri haderő nagy veszteségeit* és rámutatott arra, hogy a norvég ellenállás egyik jelentős eredménye az, hogy a Dél-Norvégiában partraszállt nagyobb német katonai egységek *egyesülését megakadályozták.*

Az olasz-francia kapcsolatokat vizsgálva, részletesen ismertette a két ország viszonylatában az utóbbi hónapok eseményeit.

Torpedórombolók a Skagerrakban

Páris, április 25. A Skagerrakban a francia torpedórombolók megtámadtak és *elsüllyesztettek két ellenséges járőrhajót* és azután légitámadás ellenére, sértetlenül visszatértek támaszpontjukra.

Lemondott a belga kormány

Brüsszel, április 25. **A belga kormány lemondott.**

A kormány lemondása arra vezethető vissza, hogy a kamara csütörtökdélutáni ülésén a szabadelvű párt két képviselő kivételével a vallás- és közoktatásügyi költségvetés ellen szavazott. A kormány 14 tagja közül három a szabadelvű párthoz tartozott.

200 millió dollár értékü repülőgép

Washington, április 25. Az angol-francia vásárlóbizottság jelentése szerint az elmult két hét alatt *a szövetségesek 200 millió dollár értékü repülőgépet és repülőgépmotort vásároltak az Egyesült Államokban.*

Angol jelentés

London, április 25. A hadügyminisztérium jelenti: Trondhjemtől északra *a harc szünetel.* Az ellenség — úgylátszik — *Steinkjaertől északra beássa magát.* Délen az ellenség rendkivül erős nyomása szükségessé tette, hogy a szövetséges haderők *visszavonuljanak a Lillehammer közelében elfoglalt állásaikból.* Narvik környékéről nincs mit jelenteni.

Ujfundlandi csapatok

London, április 25. Anglia egyik északnyugati kikötőjébe csütörtökön megérkezett az *ujfundlandi csapatok* első csoportja. Ugyanezen a hajón ujabb *kanadai csapatok* is érkeztek. A csapatokat *Eden* gyarmatügyi miniszter üdvözölte.

Opel Frigyest Gibraltárban föltartóztatták az angolok

Newyork, április 25. Amikor a *Conte di Savoya* olasz óceánjáró ma Newyorkba érkezett, kitünt, hogy *Opel* Frigyes német gyárost és feltalálót Gibraltárban *az angol hatóságok leszállitották a hajóról.* Opel Lichtenstein hercegség útlevelével utazott.

Andresz délszláv kereskedelmi miniszter Budapesten

Budapest, április 25. *Andresz* Iván délszláv kereskedelemügyi miniszter *Varga* József kereskedelmi miniszter meghivására csütörtökön Budapestre érkezett a Budapesti Nemzetközi Vásár megtekintésére. A minisztert *Varga* József kereskedelmi miniszter és *Kádas* Károly iparügyi minisztériumi államtitkár fogadta. Andresz Iván hétfőig marad Budapesten.

A kormányzó délután fogadta Andresz minisztert.

Andresz Iván később látogatást tett a miniszterelnökségen *Teleki* Pál gróf miniszterelnöknél, majd az iparügyi minisztériumban látogatást tett *Varga* József kereskedelmi miniszternél.

A *Budapesti Értesitő* jelenti: Varga József iparügyi miniszter meghivására a Nemzetközi Vásár megtekintésére Budapestre érkezik *Glaise-Horstenau* ny. miniszter. Ugyancsak a budapesti vásár megtekintésére a fővárosba érkezik *Bürckel ostmarki körzetvezető*, akinek meghivására Varga József iparügyi miniszter annakidején Bécsbe látogatott a Bécsi Vásár megtekintésére, Bürckel most viszonozza ezt a látogatást. Glaise-Horstenau több napot tölt Budapesten, Bürckel két napot.

Egy kedvezményes vidéki utazást is tehetnek a fővárosból a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatói

Budapest, április 25. Lobogó zászlódiszben várja ünnepi megnyitását a Budapesti Nemzetközi Vásár, amelynek kapui ma, péntek délben 12 órakor nyilnak meg a nagyközönség részére.

Azok, akik már megváltották vásárigazolványukat, örömmel állapitották meg abból, hogy az egyik szelvény felhasználásával budapesti tartózkodásuk ideje alatt egy izben 33 százalék utazási kedvezménnyel Magyarország bármelyik állomására és onnan vissza Budapestre különutazást is tehetnek. A vásár ugyan május 6-án este zárul, de a kedvezmények még 13-án éjfélig érvényesek. Igy tehát a Budapestről valamelyik vidéki állomásra és onnan visszakedvezményes utazásra a Vásár bezárta után is joga van a vásárigazolvány tulajdonosának. Figyelembe kell azonban venni, hogy a lakóhelyről Budapestre legkésőbb május 6-ának déli 12 órájáig kell megérkeznie a látogatónak, hogy a vásárt még 6-án délután megtekinthesse és hogy vásárigazolványát a Vásár területén lebélyegeztethesse és azt is, hogy legkésőbb május 13-án éjfélkor újra lakhelyén kell lennie.

Igen fontos tudni, hogy vásárigazolványt bárki válthat magának, mégpedig a Kereskedelmi és Iparkamaránál, a kereskedelmi egyesületeknél, az ipartestületnél, majdnem minden vidéki pénzintézetnél, számos biztositóügynökségnél, sok helyen egyes nagykereskedő cégeknél és dohányárudákban. Forgalombahozzák a vásárigazolványt az IBUSz összes fiókjai és kirendeltségei is.

Erkölcsrendészeti razziák Lengyelországban

Berlin, április 25. A német távirati iroda jelenti: Számos külföldi napilap és ellenséges rádió átvette a franciaországi lengyel emigránsok tájékoztató szolgálatának azt a közleményét, amely szerint állitólag számos lengyel leányt elhurcoltak nyilvános házakba a német hadsereg részére. Mint illetékes német helyen megállapitják, ez az állitás tisztán kitalálás. E valótlan állitásokra valószinüleg az a tény adott alkalmat, hogy a német igazgatás indittatva érezte magát, hogy a nemibetegségek leküzdése érdekében néhány nagyobb lengyel városban **razziákat rendezzen a nagyszámu prostituált körében.** Az ilyen egészségügyi rendszabályok, amelyek minden kulturállamban szokásosak, eddig Lengyelországban teljesen ismeretlenek voltak.

ANGOL-MAGYAR BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
FIÓKJA SZEGED
TELEFON: 13—85.
MINDENFÉLE KÖLCSÖNÖKET
a legjutányosabban folyósit
EXPORT-IMPORT ÜGYEKBEN TANÁCSADÁS ÉS FINANCIROZÁS
BETÉTEKET
előnyösen kamatoztat

Nehézségek a cukorjegyek kiosztásánál

Százas csoportok a belvárosi fiuiskola udvarán — A jövőhéten a Szent György-téri iskolába költözik a közélelmezési hivatal

(A Délmagyarország munkatársától) Naprólnapra százakramenő tömegek gyülekeznek a belvárosi fiuiskola udvarán és egyre nagyobb elégedetlenséggel szemlélik a cukorjegyek kiosztása körül jelentkező sorozatos hibákat. Jelenleg ebben az iskolában működik a közélelmezési hivatal, azonban olyan elhelyezésben és annyira kevés tisztviselővel, hogy gyors munkát végezni minden igyekezet mellett is lehetetlen. Éppen ezért határozták el, hogy a hivatalt a jövő héten a Szent György-téri iskolába helyezik át, ahol megfelelőbb helyiségek állanak rendelkezésre. Ez azonban még kevés ahhoz, hogy zavartalanul lehessen lebonyolitani a munkát és a következő föladatokat, ehhez elsősorban arra lenne szükség, hogy lényegesen fölemeljék a tisztviselők számát.

A sorbanállásnak és a sürüsödő panaszoknak jobbára három oka van. Elsősorban még mindig vannak olyan helyek — részben a távolabbi külvárosok —, ahová még nem jutott el a cukorjegy és igy ezek a külvárosiak még nem juthattak cukorhoz. Számos olyan hiba is történt, hogy nelytelenül adták ki a jegyeket, illetve nem annyi jegyet kézbesitettek ki sok helyre, mint ahány családtag szerepel, harmadsorban pedig külön kell jelentkezni a pótadagokért, amelyek — a rendelet szerint — a 12 éven aluli gyermekeket és az anyákat illeti meg. Fokozza a torlódást és várakozást az a körülmény is, hogy a hivatal a reklamációkat csak személyes jelentkezésre korrigálja; a hivatal

ismételten föl is szólitja a közönséget, hogy a pótadagokat csakis személyes jelentkezés és kellő igazolás mellett (orvosi bizonyitvány, bejelentőlap, születési anyakönyvi kivonat) adja ki, sőt még arra is figyelmeztetik a közönséget, hogy irásbeli jelentkezést nem vesznek figyelembe.

Igy azután elkerülhetetlen, hogy megismétlődjenek a sorbaállások, sokszor

hosszu órákat kell eltölteniök messziről érkező anyáknak, gyermekeknek, amig bejuthatnak a hivatalhoz, esetleg nem elegendő a igazolás és ilyenkor a következő nap elölről kezdhetik a várakozást.

Hir szerint ezek a panaszok és sérelmek csak most, az első kiosztásnál fordulhattak elő és ezentul mindenesetre elkerülhetők lesznek, mivel mindenki kitöltötte az igénylapokat és a hivatal a további jegyeket már ezeknek az adatoknak alapján fogja kiállitani. Az első késedelmet az okozta, hogy — bár az egész ország már szombaton délben tudta, hogy bevezetik a jegyeket —, Szegeden csak hétfőn kezdhettek hozzá a lebonyolitáshoz, mert meg kellett várni, amig a rendelet megérkezik. Ez a baj fenyeget egyébként most is, amikor már az állandó cukorjegyeket kellene előkészíteni, de erre vonatkozóan még nincs rendelkezés Szegeden.

Sok bajt okozott az a tény, hogy a novemberi összeirás, amelynek alapján a hivatal már korábban hozzákezdett a munkához, igen sok helytelen és hiányos adatot tartalmazott és sok családnál azóta változás is állott be. Ennél a novemberi összeirásnál több olyan ideiglenes összeirót alkalmaztak, akiknek munkája nem bizonyult mindenben megbizhatónak, ezért történt, hogy a hivatal sok esetben csak kevesebb személyre küldhette ki a jegyeket. Ezeket most helyesbitik az egyéni jelentkezések alapján, kiadják a hiányzó jegyeket és egyben beleveszik a listába a helyesbitett adatokat. Ez persze hosszabb időt és körülményes igazolást von maga után, igy azután nagy csoportok nem fognak az iskola udvarán.

A további nehézség az, hogy **nincs elegendő munkaerő a hivatalban.** A várost három kerületre osztották, mindegyiket egy-egy kerületi vezető irányitja, de mellettük csak 2—3 ideiglenes tisztviselő dolgozik. Most már valamennyire javult a helyzet, kiegészitették a hivatal személyzetét, de még mindig nem kellő létszámra. Remélhető azonban, hogy a mostani nehézségek legyőzése után sikerül a normális lebonyolitást biztositani; rendszeresen földolgozzák az igénybejelentőlapokat és a jövőben — remény szerint — már csak azoknak kell a hivatalban jelentkezniök, akiknél valami változás adódik a családtagok számában, elköltözésnél, vagy gyermeksziletésnél. Mindenesetre nehézkessé teszi a rendszert az a körülmény, hogy mindenkinek személyesen kell kiigazitást kérnie. Az állandó jegyek kiosztásánál a hivatal már helyesbiteni fogja a hibás adatokat és arról is gondoskodik, hogy kellő időben jussanak el a jegyek a város távolabbi részeire is.

Kormányzói elismerés a honvédségnek az árvizvédelemben kifejtett önfeláldozó munkáért

Budapest, április 25. A honvédvezérkar főnöke csütörtökön az alábbi parancsot kapta:

— A kormányzó úr őfőméltósága megbizni kegyeskedett, hogy a m. kir. honvédségnek az *árvizveszedelemben kifejtett kimagaslóan értékes önfeláldozó, valóban honmentő munkájáért legfelsőbb megelégedését és elismerését tolmácsoljam.*

— Az árvizvédelemben a honvédség hatalmas, a nemzetgazdaság szempontjából *pótolhatatlan munkát végzett a megelőzés, a védekezés, a mentés és a helyreállitás terén egyaránt.* Az árvizvédelemben résztvett minden honvéd önfeláldozóan, lelkesedéssel, fáradtságot nem ismerve, minden ereje latbavetésével munkálkodott. A műszaki csapattal vállvetve őrt álltak a gátakon a többi fegyvernemek is. Igy sikerült az árvíz nagyobb rombolását megfékezni és nagyértékü nemzeti vagyont megmenteni. Ez az áldozatos munka kivívta *az egész ország népének megbecsülését, szeretetét és háláját.* E nagyszerü teljesitmény megerősiti azt a hitemet, hogy honvédségünk *nemcsak a gátakon, hanem minden más hasonló önfeláldozást kivánó nehéz helyzetben is kiválóan fog helytállni.*

Werth Henrik gyalogsági tábornok, a m. kir. honvédvezérkar főnöke.

Nyilatkozik a polgármester az autóbuszüzem bérbeadásáról

A Szürketaxi Rt. a május közepén összeülő közgyülés elé kerül

(*A Délmagyarország munkatársától*) Általános föltünést keltett a *Délmagyarországnak* az a híradása, amely szerint a város hónapok óta zártajtók mögött tárgyal a Budapesti Autóbuszüzem Rt.-vel, amelynek érdekkörébe tartozik a Szürketaxi Rt. is, arról, hogy a város autóbuszüzemét bérbevegyék. A Délmagyarország nagyobb nyilvánosságot követelt a tárgyalások részére és a város közönsége érdekét szem előtt tartva, fölhivta illetékesek figyelmét arra, hogy ha már az autóbuszüzemet bérbe akarják adni, irjanak ki nyilvános pályázatot és a koncessziót az kapja meg, aki a legelőnyösebb ajánlatot teszi.

A problémával kapcsolatosan kérdést intéztünk *Pálfy* József dr. polgármesterhez, aki a következőket mondotta:

— *Haltenberger* Félix, a Szürketaxi Rt. vezérigazgatója, hat héttel ezelőtt benyujtott egy ajánlatot a városhoz az autóbuszüzem bérbevételére. Az ajánlat benyujtását személyes megbeszélés vezette be s ebben körvonalaztam a bérlet létrejöhetőségének alapelveit. *Nem felel meg tehát a valóságnak az a három nappal ezelőtt napvilágot látott hir, hogy a Szürketaxi Rt.-vel én ezen a héten tárgyalást folytattam volna és az autóbuszüzem bérbeadása már döntő stádiumba került.* Az igazság az, hogy az egész kérdés még kezdeti állapotban van. A beérkezett ajánlatot részleteiben én sem ismerem. Elhatározott szándékom, hogy az ajánlatot előbb a tanácsnokokkal és az ügyészekkel letárgyalom és csak azután terjesztem bizottságok elé. Hangsúlyozom azonban, hogy a Szürketaxi Rt. ajánlatát a május közepén összeülő közgyülés elé viszem, ezt megelőzőleg azonban részletességgel tájékoztatom a közönséget.

— Az autóbuszüzem bérbeadására — folytatta nyilatkozatát a polgármester — a belügyminiszter hivta föl a város figyelmét, a költségvetéshez füzött bírálatában. A Budapesti Autóbuszüzem Rt.-t, amelynek érdekkörébe a Szürketaxi Rt. is tartozik, az iparügyi minisz-

Mától hétfőig a Belvárosiban
Bemutatjuk az amerikai filmgyártás legszebb szines monumentális világfilmjét
JESSE JAMES a nép bálványa
Az amerikaiak RÓZSA SANDORANAK páratlanul izgalmas drámája
A főszerepekben: **Tyrone Power, Henry Fonda, Randolph Scott** és **Nancy Kelly**
FOX HIRADÓ 5, 7, 9

KORZÓBAN Ma utoljára
NŐGYÜLÖLŐ
Amerika vigjáték és Bob Baker cowboy filmje
A PRERIE TÖRVÉNYE
SZOMBATON KERÜL BEMUTATÁSRA a szezon igazi művészi remeke!
Viktória Királynő

Mindent megmagyaráz — két szó:
GÜL BABA
Változatlanul táblás házak, változatlanul mindennap 5, 7, 9
SZÉCHENYI MOZI
A repülés hőskölteményét mutatjuk be a vasárnap délelőtti árvizmatinén fél 11
REPÜLŐEMBER
Nagyszerü élmény. — minden fillér az árvizkárosultaké

térium ajánlotta a városnak, mint tőkeerős vállalatot. Nyilvános pályázatot tehát csak akkor írok majd ki, ha a közgyűlés elhatározza az autóbuszpark eladását és a koncesszió bérbeadását s a most beérkezett ajánlatot nem tartjuk kielégítőnek. Hangsúlyozom, hogy a Szürketaxi Rt. ajánlatát részleteiben nem ismerem, de alapföltétel, hogy a várospolitikai érdekeket az új üzemvezetőség a legszigorúbban kielégítse. Ma, az autóbuszforgalom úgy van megszervezve, hogy a környék forgalmát Szegedre irányítják. Erre ezentúl is hatványozottan súlyt helyezek. A második föltétel a jegyármegállapítás, ahol a város szintén fönntartja magának a beleszólás jogát.

Végül hangsúlyozta a polgármester, hogy Szegeden nem tud olyan vállalkozót, aki megfelelő tőkével rendelkezik ahhoz, hogy a koncessziót bérbevegye. A maga részéről örülne annak, ha szegedi emberek kezébe kerülne a város autóbusz-bérlete, erre azonban helyismerete tudatában csak azt mondhatja, hogy szinte lehetetlenséggel határos.

Romeo és Julia a Cigányérben,

avagy a borizü életuntság — Egy fiatalkoru szerelmespár kalandja a csatornában

(A Délmagyarország munkatársától) Komor színei mellett is humoros részletekkel tarkított öngyilkossági kisérlet történt Hódmezővásárhely határában, az úgynevezett Cigányérben. A Cigányér mintegy félméter mélységű csatorna, amely most a vadvizek áradása miatt annyira megtelt, hogy egyik partjáról a másikra csak úszva lehet közlekedni.

Csütörtökre virradó éjszaka egy *fiatalkorú szerelmespár* sétált a Cigányér partján. Amint később bevallották: arról beszélgettek, hogy *milyen nehéz az élet s hogy a mai világban nem is érdemes élni.* A fiatal fiú és a fiatal leány éppen ezért elhatározta, hogy véget vetnek az életüknek. Megálltak a parton *s kéz a kézben egyszerre ugrottak a vízbe.* A csatorna azonban ezen a helyen nem volt olyan mély, hogy ellepte volna őket: *a fiú tehát hősies és végleges elszántsággal lemerült a víz alá és várta a halált.* A leány azonban az ugrás után megváltoztatta szándékát *s a vízből félig kiemelkedve, torkaszakadtából segítségért kezdett kiáltani.* A környéki Uj-telep lakói fölébredtek a kiáltozásra, a víz partjára futottak s rövid tanakodás után kihúzták a szerelmeseket és egy közeli házban helyezték el őket *száradni.* Értesítették a csendőrörsöt, amely nemsokára meg is érkezett és kihallgatta a fiatalokat.

A kihallgatás fényt derített arra, hogy az öngyilkossági kaland legfőbb indítóoka *nem is annyira az életuntság, mint inkább a szeszesital volt.* Kitünt ugyanis, hogy az ifjú szerelmesek nagyobbmennyiségű bort fogyasztottak az egyik kocsmában a cigányéri jelenet előtt. A csatornaparton még énekeltek is egy-két hattyúdalt . . .

A vízben kijózanodtak. Vallomásuk során azt adták még elő, hogy azért voltak nagyon elkeseredve, mert *családjuk harcban áll egymással és úgysem egyezne bele, hogy egykor egymáséi legyenek.* Megígérték, hogy soha többé nem követnek el „öngyilkosságot".

A tanyai telefonok fölszerelése miatt
ismét késik a csengelei tanyai központ fölállitása

(A Délmagyarország munkatársától) A tanyai közigazgatás kiterjesztésére fölvett 10.000 pengős összeg, amelyet a közgyülés egyhangúan megszavazott és a belügyminisztérium számvizsgáló osztálya jóváhagyott, most **komoly veszedelembe került.** A város hatósága hetek óta a legnagyobb titokban készíti elő 10—12 tanyai telefon fölszerelését, amelynek összege körülbelül 5000 pengőt tesz ki s ezt a beruházást a tanyai közigazgatás továbbfejlesztésére fölvett összegből akarják kiszakitani. Róth Dezső dr. gazdasági tanácsnok készíti elő ezt a beruházást, amely ellen a tanya és a város lakossága nem emel kifogást, de egyöntetüen tiltakozik amiatt, hogy az 5000 pengőt a tanyai központok fejlesztésére megszavazott 10.000 pengőből szakitsák ki.

A közgyülés annakidején kifejezetten a tanyai központok továbbfejlesztésére szavazta meg a 10 ezer pengőt. A belügyminisztérium az év eleje óta legalább háromszor sürgette ennek a 10.000 pengőnek fölhasználását uj tanyai központ létesitésére. Ezt az uj tanyai központot a város hatósága Csengelén állitja föl. Ebből a 10.000 pengőből Csengelén föl lehet épiteni a tanyai központi irodahelyiségeit és a tanyai központi vezető lakását. Ha azonban a 10.000 pengőből ötezrei telefonra vesznek el, Csengele az idén nem kaphat központot és a tanyai központok fejlesztése ismét elodázódik. A törvényhatósági bizottsági tagok arra az álláspontra helyezkednek, hogy a város hatóságának nincsen joga a közgyülés által megszavazott összeget más célra forditani. Kétségtelen, hogy szükséges a telefonhálózat kibővitése is, de sokkal nagyobb szükség van arra, hogy a Szegedtől 50 kilométerre fekvő Csengelét tanyaközponttá fejlesszék ki. A kapitányságokban a rendőrség szervei ma is zavartalanul bonyolitják le telefonbeszélgetéseket Szegeddel; a rendőrség telefonja minden közérdekü és közszükségletü esetben mindenkinek rendelkezésére áll. Érthetetlen tehát, hogy a város hatósága miért akar a közgyülés határozatával szembefordulva, egy joval kisebb jelentőségü problémát megoldani, amikor Csengele tanyai közigazgatásának megteremtése mindennél fontosabb. A Szegedtől 50 kilométernyi távolságban fekvő tanyai magyarság ezidőszerint minden apró ügyért kénytelen bejönni Szegedre. Abba kell hagynia munkáját, napszámbért veszit és oda-vissza 100 kilométert gyalogolni kénytelen, hogy egy apró kihágási ügyben például tanuvallomást tegyen. S amikor ezt a lehetetlen helyzetet a tanyai központok fejlesztésére megszavazott 10.000 pengőből egy csapásra meg lehetne szüntetni, akkor a város hatósága előbbrevalónak látja a telefonkérdést. Csengelén templom, plébánia van és néhány kereskedés is működik. Ennek a tanyarésznek elesett magyarságát a legnagyobb szeretettel kellene fölkarolni a város hatóságának, éppen most, amikor a pestmegyei vadvizektől ők szenvedték a legtöbbet. A tanyai lakosság azonban nem hagyja a kiverekedett 10.000 pengőjét; már a közeli napokban küldöttség jön be Tukats Sándor dr. főispánhoz és Pálfy József dr. polgármesterhez. A tanyai magyarok el vannak szánva arra, hogy ha kell, képviselőjükhöz, a miniszterelnökhöz és az iparügyi miniszterhez fordulnak, föltárják siralmas helyzetüket és a tanyai központok fejlesztésének gyorsitását kérik.

MINDEN KÜLÖN ÉRTESITÉS HELYETT.

Fájdalomtól megtört szivvel tudatjuk, hogy mindannyiunk által szeretett

Klein János

emléklapos tartalékos főhadnagy,

számos kitüntetés tulajdonosa, a harctéren szerzett betegségben 43 éves korában elhunyt.

Temetése f. hó 27-én, szombaton délután 4 órakor lesz a Belvárosi temető ravatalozójából s a református egyház szertartása szerint kisérjük utolsó utjára.

Béke hamvaira

GYÁSZOLÓ CSALÁD

Részvétlátogatások mellőzését kérjük. Külön villamos indul fél 4 órakor a Dugonics-térről.

Kinevezték a tisztességtelen versenypörökben müködő kamarai bíróságok elnökeit

(A Délmagyarország munkatársától) A tisztességtelen versenypörökben az 1923. évi V. tc. értelmében alakítandó választott bíróságok elnökeinek kinevezése az igazságügyminiszter hatáskörébe tartozik. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter most közölte a szegedi Kereskedelmi és Iparkamarával, hogy a kamaránál alakítandó választott bíróságok elnökeivé megválasztható ítélőbirák névsorát az igazságügyminiszter a következőkben állapította meg:

Curry Richárd, *Elemy* Sándor dr. szegedi kir. ítélőtáblai tanácselnökök, *Csillag* László a III. fiz. csop. jellegével fölruházott szegedi kir. ítélőtáblai bíró, *Novák* Jenő dr. szegedi kir. törvényszéki tanácselnök.

Eladó ékszereket, zálogjegyet, briliánsot ezüstöt keresek megvételre magas árban

Gáspár ékszerész Oroszlán-utca 5 (Zálogházzal szemben.)

AZ OLVASÓ ROVATA

Ujabb „cukorjavaslat"

Tekintetes Szerkesztőség!

A cukormennyiség kiutalásához szabadjon pár sorban hozzászólnom.

Szerintem minden magyar ember egyforma gyermeke kell, hogy legyen a magyar hazának, a földmüvelő éppen úgy, mint bármelyik magasállásban levő úriember. Kötelességeink egyek. Ha megszólal a hivószó, kötelessége minden becsületes hazafinak kivétel nélkül zászló alá sietni s ha kell, az életét gondolkodás nélkül odaadni. Adókötelezettségünk is egy, nyában változó. Igy tehát joggal elvárnánk, a különbség csak az, hogy ez vagyonunk arához egyforma mértékkel mérnének a javakban is. Szerintem sérelmes az, hogy az országot három kategóriára osztják anélkül, hogy tudatában lennének az egyes emberek, illetve családok fogyasztásának. Nem tartom magam alábbvalónak senkinél, de nálam sem alábbvaló az a kérgeskezü földmunkás, vagy mosónő, akit a 30 dekás csoportba sorolnak. Vajjon mi különbség van egy budapesti, szegedi, vagy egy istenhátamögötti plébános között? S igy sorban a többi foglalkozásnál?

Mérjenek egyforma mértékkel. Kapjon mindenki egyformán s aki nem veszi ki, mert nem veheti, vagy nem akarja kivenni a reászabott adagot, az maradjon tartalékban, de ezzel az egyenlőtlen elosztással megindítják a sibolás, a cserekereskedelem, a fölárfizetés erkölcstelen játékát, mert merem állitani, hogy a 30 és 50 dekás fogyasztók, akiknek eddig 75, vagy 100 dg kellett, megfogják venni a kihozott adagot drága pénzért azoktól, akiknek arra szükségük nincs. Azt hiszem, egy bizonyos mennyiség kerül elosztásra az ország lakosai között, úgy legyen az egyformán 60, esetleg 70—75 deka, de semmiesetre sem kategória.

Az pedig, hogy egy városban határ legyen a körút, az ellen határozottan tiltakoznunk kell, mert elég a város részéről az az egyenlőtlen elbánás, amely szerint a külvárosi polgárságot büzös árkok, tüdővész és porfelhők kínozzák, a Belvárossal ellentétben, holott az adót éppen olyan erővel hajtják be itt, mint ott, ahol ivóvíz, villany és minden kényelem van.

A gyermekek, öregek, betegek természetesen más elbirálás alá esnek, ezeknek minden körülmények között meg kell adni részüket, az nemzeti kötelesség!

Mély tisztelettel kérem soraim közlését s vagyok mély tisztelettel: *Margittay Dénes.*

Istentisztelet a zsinagógában

péntek este félhét órakor. Köznapokon reggel félhét és este hét órakor.

A miniszterelnök visszautasította Szemere Béla vádjait

„Nincs szükség arra, hogy válaszfalakat emeljünk magunk között, minden képviselőnek kötelessége, hogy az alkotmányos munkát ne zavarja" — Napirendi vita viharokkal

Budapest, április 25. Élénk érdeklődés mellett kezdődött a képviselőház csütörtöki ülése. A tegnapi események után nagy érdeklődés kísérte *Teleki* Pál gróf miniszterelnök fölszólalását. A miniszterelnök beszédében ezeket mondotta:

— Tegnap Szemere Béla képviselő úr kijelentéseket tett személyekre nézve és pedig elsősorban *Imrédy* Béla ellen, amelyeket *vissza kell utasítanom.* A képviselő úr hazafiságában nem kételkedem, de éppen a hazafiság alapján figyelmeztetnem kell, hogy az ilyen fölszólalás *az országgyűlés tekintélyét és Magyarország tekintélyét csorbítja.* Eltekintve attól az érdemtelen inszinuáló személyes támadástól, amely elsősorban Imrédy Bélát, Magyarország volt miniszterelnökét érte, ilyenvalakit ilyenmódon megtámadni már magában véve is *súlyos dolog.* A képviselő úr talán öntudatlanul nem látja azt, hogy *éppen a hazafiságnak árt, amelyet beszéde elején említett.*

— Különösen *ilyen nehéz időkben igazán nincs szükség arra, hogy válaszfalakat emeljünk magunk között.* Amikor ilyen nehéz időkben igyekszünk *fönntartani a magyar alkotmány bástyáját* és büszkék vagyunk a magyar országgyűlés munkaképességére, amelyre büszke a nemzet is, akkor ennek aláásását eredményezik az ilyen kijelentések. Minden képviselőnek kötelessége, hogy *az alkotmányos munkát ne zavarja,* hogy a magyar országgyűlés tudjon országépítő munkát végezni akkor is, amikor Európában harcok vannak.

Ezután *Imrédy* Béla szólalt föl.

— Az engem ért személyes támadást a legmélyebb fölháborodással és a leghatározottabban visszautasítom — mondotta. — A tegnap elhangzott fölszólalás nem elszigetelt jelenség, annak háttere van. Fölhívom a kormány figyelmét erre és azt a kérést terjesztem elő, hogy *igyekezzen fokozottabban ügyelni arra az aknamunkára,* amely suttogás formájában terjeng szét ebben az országban.

Milotay István ugyancsak személyes megtámadtatás címén szólalt föl. Visszautasítja a vádat és hangoztatja, hogy a személyét támadó képviselő csak egy mondatot ragadott ki cikkéből. Mi Gömbössel egynéhányan — mondotta — *vérszövetséget kötöttünk a magyar reformpolitikának megvalósítására* és zászlónk egyik oldalára a magyar reneszánsz jelszavát, a másik oldalára pedig a tengelyhatalmakkal való töretlen barátságunkat jegyeztük föl.

Ezután *Szemere* Béla állt föl szólásra nagy zajban.

— Bátor vagyok kijelenteni, hogy beszédemnek egyes kitételei *nem vonatkoztak Imrédy Bélára.* Ő is, mint Milotay István, cikket írt, *ami sok vitára adott alkalmat.* Amennyiben mégis sértve érezné magát, itt a Ház színe előtt *bocsánatot kérek.*

Ezután *Radocsay* László igazságügyminiszter *beterjesztett a sajtónovella-javaslatot.*

Az elnök bejelentette, hogy *Hubay* Kálmán Gruber Lajos ügyében *sürgős interpellációra kért engedélyt, ő azonban ezt nem adta meg.*

A Ház ezután folytatta az *adójavaslat* tárgyalását.

Ezután napirendi vita keletkezett. *Hubay* Kálmán szóvátette a belügyminiszternek Budinszky László interpellációjára adott válaszát. Hangsúlyozta, hogy a Gruber-ügyben *jogerős ítélet még nincs* és semmiféle közérdek nem fűződik ahhoz, hogy a belügyminiszter interpellációs válaszát ismét napirendre tűzzék.

Maróthy Károly az elnöki napirend ellen szólalt föl. Foglalkozott a Gruber-üggyel.

A Ház többsége az elnök napirendi indítványát fogadta el. *Tasnádi-Nagy András* elnök föltette a kérdést: Megengedi-e a Ház, hogy Hubay sürgős interpellációt terjesszen elő?

Szavazás közben *Tóth* András és a nyilaskeresztes képviselők között *heves szóváltás történt. Tóth* András helyéről fölugorva kiáltozott a nyilasok felé, mire Tasnádi-Nagy elnök rendreutasította és *a mentelmi bizottság elé utasította.*

A Ház többsége *nem adott engedélyt* Hubaynak a sürgős interpelláció elmondására.

A Tiszából kimentett pincérleány lejátszotta a hajnali szerelmi drámát

Helyszíni szemle a Hunyadi-téren — Rózsafüzér a véres ruhadarabok között — A nyomozás tisztázta a pincérleány szerepét

(*A Délmagyarország munkatársától*) *Domokos* Ferenc dr. rendőrfogalmazó és *Papp* Ferenc detektívfőfelügyelő irányítása mellett a rendőrség végleg lezárta a Hunyadi-téri hajnali dráma ügyét. A helyszíni vizsgálat, a nyomozás egyéb adatai s a rendőrorvosi boncolás egyes szegedi lapok helytelen információból származó téves beállításával szemben kétségtelenül megállapította, hogy *Szabó* András, a Hunyadi-téri halálos szerelmi dráma áldozata *önkezüleg vetett véget életének s nem esett gyilkosság áldozatául.*

Negyvennyolc órája, hogy a Hunyadi-tér 18. alatt egy szegényesbútorzatú szobában eldördrent a revolverlövés és a golyó kioltotta Szabó András 27 éves orosházi tűzérszakaszvezető életét. Alighogy kirepült a golyó a fegyverből, a szerelmi dráma másik szereplője: *Szélpál* Erzsébet 22 éves pincérleány sikoltozva kicsapta az ajtót s mint az ámokfutó, rohant végig a Hétvezér-utcán, a Nagykörúton s a Római-körútnál a tajtékzó Tiszába vetette magát. Az öngyilkosság nem sikerült, a közelben tartózkodó halászok kimentették a leányt s a rendőrségre kísérték, ahol Domokos Ferenc dr. rendőrfogalmazó már megkezdte a szerelmi dráma hátterének kibogozását. Szélpál Erzsébet nemsokkal később elhagyta a rendőrség épületét, mégegyszer visszatért a tragédia színhelyére, majd munkahelyére sietett s csak a késődélutáni órákban került ismét a rendőrfogalmazó elé, aki megkezdte részletes kihallgatását.

Időközben az öngyilkosok iratai átkerültek az ügyészségre, amely még a délelőtt folyamán az iratokat áttette a vizsgálóbíróhoz. Az első orvosi szemle részben arravonatkozó adatokat produkált, hogy *nem öngyilkosság, hanem esetleg gyilkosság történt, mert a köpenyán nem látszik meg a lőporfüst pörkölése.* Az újonnan fölmerült adatok alapján azután a vizsgálóbíró az iratokat rövid úton visszaküldötte a rendőrségnek, ahol már folyt Szélpál Erzsébet kihallgatása. A pincérleány *a gyilkosság gyanujával szemben élénken tiltakozott.* Elmondotta, hogy az esti órákat Szabó Andrással együtt töltötte, aki hajnalfelé hazakísérte. Bement vele együtt a szobába és egy pohár vizet kért. A következő pillanatban a hátamögött eldördült a lövés, Szabó András élettelenül hanyatlott a díványra. A leány vallomását mindenben igazolta a nyomozás eredménye, néhány tisztázatlan körülmény azonban a Hunyadi-tér 18. szám alatti helyszíni szemlét tette szükségessé.

Csütörtökön délután tartotta meg a rendőrség a helyszíni szemlét a „halállakásban" Domokos Ferenc dr. rendőrfogalmazó és Papp Ferenc detektívfőfelügyelő vezetése mellett. Résztvett még a bizottságban *Incze* Gyula dr. törvényszéki orvosszakértő, valamint *Bánsági* Ede detektívcsoportvezető. A rendőrségi bizottság tagjai között halálsápadtan állt egy alacsonytermetű, barnahajú fiatal leány: Szélpál Erzsébet. Két óra után néhány perccel föltárult a „hatóságilag lezárva" föliratú ajtó s a bizottság tagjai Szélpál Erzsébettel együtt a szobába léptek, hogy lejátszassák a szerdahajnali halálos szerelmi drámát. Komor nyomott a szoba hangulata; bevetetlen az ágy, véres a divány, néhány rózsant bútordarab tölti meg az alig hatlépésnyi szobát. Az egyik szék karfáján Szabó András kardja, zubbonya, a földön a divány mellett a katonai revolver fekszik a dráma emlékeként. A díványon a vérrel átitatott fehérneműdarabok között egy rózsafüzér . . .

Ami ezután történt, az a véres dráma emlékének fölidézése. Szélpál Erzsébet és Bánsági Ede csoportvezető eljátszotta az utolsó perceket addig, amíg a lövés el nem dördült. Drámai gyorsasággal peregnek le a jelenetek, a rendőrség hivatalos funkciója a dráma színhelyén: a golyó irányának megállapítása, a mérések s a jegyzőkönyv fölvétele. A helyszíni szemle 16 órakor ért véget, majd a törvényszéki orvosszakértő nemsokkal később közölte a rendőrséggel a boncolás eredményét, amely szerint kétségtelen bizonyítást nyert, hogy *Szabó András önkezével vetett véget életének.* A helyszíni szemle, valamint a boncolás eredményeképpen Szélpál Erzsébetet még délután folyamán szabadlábra helyezték s a szabadlábrahelyezéssel véglegesen lezárult a szerdahajnali szerelmi dráma jegyzőkönyve.

Párisi Nagy Áruház Rt.
Szeged (Csekonics és Kiss-utca sarok)

ÉLELMISZEREK

Sósperec 1 csomag 9 drb	—.12
Mézescsók 10 deka	—.18
Töltött nápolyi 10 deka	—.20
Májpástétom 1 doboz	—.24
Sütőpor, vagy vanilin cukor 3 levél	—.24
Tortalap szegletes 6 drb	—.24
Torta virág 6 drb	—.24
Köménymag 6 deka	—.24
Likőr, vagy rum essencia 1 üveg	—.26
Vegyes drazsé 10 deka	—.28
Krém dessert 10 deka	—.28
Figaró blokk sajt fél kg	—.54
Zsemle morzsa 1 kg	—.58
Maláta kávé 1 kg	—.62
Ömlesztett sajt 1 doboz 6 drb	—.62
Mazsola fél kg	—.74
Mogyoróbél negyed kg	—.75
Norvég szardinia 1/5-ös 1 doboz	—.78
Sima keksz fél kg	—.79
Pisztráng 1 doboz	—.88
Norvég szardinia 1/10-es 2 doboz	—.98
Tarhonya 1 kg	—.96

Látta már csecsemő és fehérnemü kirakatainkat? Kérjük vásárlás előtt tekintse meg Pollák Testvéreknél Csekonics-utca 6. Széchenyi-tér 17.

HIREK

Az idő A Meteorologiai Intézet jelenti 22 órakor. Időjóslat: Mérsékelt nyugati, északnyugati szél, változó felhőzet, több helyen, főleg nyugaton és északon eső, zivatar. A hőmérséklet az ország középső és keleti részén is csökken.

Zilahy Lajos előadása a »Kitünőek Iskolájá«-ról

(*A Délmagyarország munkatársától*) Az egyetembarátok Egyesületének meghívására csütörtökön délután *Zilahy* Lajos tartott előadást az egyetem aulájában a „Kitünőek Iskolájáról". Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, az aula teljesen megtelt hallgatósággal. *Szentpétery* Zsigmond professzor üdvözölte Zilahy Lajost, aki ezután közvetlen, nagy lendülettel megelevenített előadásban ismertette elgondolását.

Zilahy Lajos az elmult év novemberében vetette föl először a „Kitünőek Iskolája"-nak gondolatát egyik rádióelőadásában. A gondolat alapvető lényege az, hogy amerikai, francia, német és olasz példákon kiindulva, de magyar viszonyokra alkalmazva, évente 40—50 egyetemi hallgatót a legmagasabb tudományok kiképzésében kell részesíteni, módot kell nyujtani nekik arra, hogy állandóan külföldön utazhassanak, elsajátíthassák a külföldi nyelveket, megszerezhessék a legjobb társadalmi modort, mindezek fölött pedig azt a magasabb értelemben vett erkölcsiséget, de legfőképpen magyar öntudatot, amely alkalmassá teszi őket, hogy az állami élet legmagasabb föladatait betölthessék.

Röviden: a „Kitünőek Iskolája" tulajdonképpen a leendő miniszterek iskolája. Ez nem azt jelenti, hogy csak ennek az iskolának növendékei juthatnak vezető poziciókba, mert a tehetségek szabadversenyének útját ezentúl is nyitva kell hagyni. A gondolat megvalósítására az első lépés egy olyan egyetemi internátus fölépítése, amely tulajdonképpen az Eötvös-Kollégium mása, amelynek külön belső tanári kara is van, azzal a különbséggel, hogy a „Kitünőek Iskolájá"-ban nemcsupán bölcsészeti, hanem elsősorban közigazgatási és közgazdasági tehetségeket kell nevelni, mert ez a két tudományág van legközelebb az állami vezetés föladataihoz.

Zilahy Lajos az elmult hónapok alatt számos kulturális egyesületben és vidéki városban hirdette ezt a gondolatot, amely az egész országban rendkivül nagy visszhangra talált. Ez év februárjában a gondolat döntő lépéssel jutott közelebb a megvalósításhoz: a Corvin-Testület vacsoráján a kormányzó közölte az iróval, hogy azt az egymillió pengőt, amelyet jubileuma alkalmából a magyar közgazdasági élet ajánlott föl neki, a magyar tehetségek neveltetésére fogja fordítani.

Zilahy Lajos előadása végén fölolvasta annak a pályázatnak három kérdését, amelyet ebben az ügyben tüztek ki. Ezek a kérdések igy hangzanak:

1. Hogyan lehet az Eötvös-Kollégium mintájára fölállítandó új kollégium leendő növendékeinek kiválasztását olyképpen megoldani, hogy a legalsóbb néposztály gyermekei számára is szabad út nyiljon?

2. Hogyan lehet a tehetségkiválasztás módszerét úgy alakitani, hogy a szentistváni-gondolat keretén belül elsősorban a törzsökös magyarság ivadékai kerüljenek ebbe a kollégiumba?

3. Tekintettel arra, hogy vezetésre alkalmas férfiakat akarunk nevelni, miként lehet a növendékeknek azt az általános és minden magyar sorskérdést magábanfoglaló magyar szemléletet megadni, amely nélkül vezetésre alkalmas egyéniség senki sem lehet?

A nagyszámú hallgatóság az előadás után sokáig tapsolta az irót, akinek *Szentpétery* Zsigmond mondott köszönetet az Egyetembarátok nevében.

MA és MINDEN PÉNTEKEN
HALVACSORA
a »RAFFAY«-ÉTTEREMBEN. A rádióból is közismert Fátyol Janesi és cigányzenekara muzsikál. Külön termek.

— **Edelsheim-Gyulay Ilona grófnő és vitéz Horthy István esküvője.** Budapestről jelentik: Csütörtökön délben tartották meg vitéz Horthy István miniszteri tanácsos, a MAVAG vezérigazgatójának polgári esküvőjét Edelsheim-Gyulay Ilona grófnővel. A polgári esküvő a legegyszerübb keretben folyt le, Szendy Károly dr. polgármester az Edelsheim-grófok disztéri palotájában összeadta az uj párt. Az egyházi esküvőt fényes külsőségek között szombaton délben tartják a Szilágyi Dezső-téri református templomban, ahol Ravasz László püspök áldja meg az ifju párt. A szombati esküvő a magyar társadalmi élet legfényesebb eseménye lesz, azon a társadalom szine-java megjelenik.

— **Jeszenszky Andor dr. vidéki rendőrfőkapitány a városházán.** A Szegeden tartózkodó Jeszenszky Andor dr. vidéki rendőrfőkapitány csütörtökön délelőtt meglátogatta Tukats Sándor dr. főispánt és Pálfy József dr. polgármestert.

— **Keddre halasztották a kisgyülést.** Csütörtökön délelőtt referáló és előkészitő ülést tartott Pálfy József dr. polgármester. Az ülésen letárgyalták az áprilisi kisgyülés tárgysorozatát. Tukats Sándor dr. főispán még a délelőtt folyamán ugy intézkedett, hogy a szombatra összehivott kisgyülést kedden délután 16 órára halasszák.

— **Csecsemőkelengyét csak Pollák Testvéreknél.**

— **Vitéz Somogyváry Gyula és Horger Antal dr. a DMKE közgyülésének előadói.** A DMKE április 28-án délelőtt 11 órakor a városháza közgyülési termében tartja ezévi előadóülését. Az ülés iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. Vitéz Somogyváry Gyula müveiből ad elő, Horger Antal dr. egyetemi professzor pedig a pogánykori magyar személynevekről értekezik. Az irófejedelem: Herczeg Ferenc mellett tehát két olyan név is szerepel a DMKE ezévi közgyülésén, amely maradandó értéket jelent és méltán kelt nagy érdeklődést.

— **DÁNIA ELLÁTÁSA BIZTOSITVA VAN. A Dániát megszálló német csapatokat szigoru utasitás tiltja el a cukor és bizonyos élvezeti cikkek (kávé, tea) vásárlásától. Konyakot, pálinkát és egyéb alkoholtartalmu italokat sem szabad mindaddig venniök, amig a dán kormánytól elrendelt alkoholtilalom érvényben marad.**

— **Gyomor- és bélbajoknál, a máj és az epeutak megbetegedéseinél, reggel felkeléskor egy pohár természetes »Ferenc József« keserüviz, különösen kortyonként elfogyasztva, igazán remek hashajtó! Kérdezze meg orvosát!**

—oOo—

BEKÜLDÖTT HIREK

A Szegedi Ipartestület május 2-án délelőtt 9 órakor székházának nagytermében rendkivüli közgyülést tart.

Vasárnap délelőtt 11 órakor tartják meg a Tömörkény Irodalmi Kör, a Pusztaszeri Árpád Egyesület, Szeged Város Tisztviselőinek Egyesülete, az Országos Dankó Pista Társaság, a Szegedi Visszhang Dalkör mint testvéregyesületek hagyományos visszaemlékező ünnepségüket Tömörkény sirjánál, a belvárosi temetőben. Minden egyesület koszorut helyez Tömörkény sirjára. Szeged koszoruját Pálfy György dr. kulturtanácsnok teszi a sirra. Az ünnepi beszédet Lugosi Dome dr., a Tömörkény Irodalmi Kör elnöke mondja. A Szegedi Visszhang Dalkör a Himnuszt és a Magyar Hiszekegyet énekli.

A Katolikus Dolgozó Leányok Otthonának javára Sík Sándor kegyesrendi egyetemi tanár irodalmi estet tart április 28-án, vasárnap 17 (délután 5) órakor a kegyesrendi gimnázium diszermében. A tanárképző főiskolás leányok énekelnek. Nemes Emilia okleveles tanitónő beszél még a mozgalom otthonairól. Egypengős jegyek előre válthatók az irodában (Dugonics-tér 12) és a Szent István Társulat papirkereskedésében (Kárász-utca).

— **Az agy, a tüdő vagy a szív felé irányuló vértódulások** sok esetben elháritathatók, ha reggelenként éhgyomorra egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserüvizet iszunk. Kérdezze meg orvosát!

— **Pápai áldás a nagybeteg P. Bangha Bélának.** Budapestről jelentik: P. Bangha Béla betegségének hire Rómába is eljutott, ahonnan a csütörtöki nap folyamán a Jézus Társaság generálisa mellé beosztott magyar és német tartományok rendi prókurátora táviratban közölte a budapesti rendházzal, hogy XII. Pius pápa, a beteg Bangha Bélának a budapesti apostoli nunciatura utján pápai áldását küldte. A Magyar Kurir kérdezősködésére a Herczog-klinikán azt a tájékoztatást adták, hogy P. Bangha Béla állapota nem rosszabbodott, sőt némileg javult, mert a megfelelő táplálkozás erejénél tartja a nagybeteget.

— **Öngyilkossági kisérlet Kisteleken.** A szegedi mentők csütörtökön 15 órakor sulyos, életveszélyes állapotban szállitottak a szegedi belgyógyászati klinikára egy 15 éves kisteleki tanulóleányt. A fiatal leány a délután folyamán szüleinek Damjanich-utca 24. szám alatti lakásán öngyilkossági szándékból nagymennyiségü ismeretlen mérget vett be. A tanulóleány tettének oka ismeretlen.

— **Mikor kezdik el a Horthy Miklós-telep fölépitését?** Hónapok óta vár fölépitésre Szegeden a Horthy Miklós-telep 30 kislakása. 140 ezer pengő áll rendelkezésre a városnál a kislakások fölépitésére s egyetlen hang sem hallatszik: mikor kezdik el az épitkezést? Az árvíz elleni védekezés nagyon igénybevette a városi mérnöki hivatalt s állitólag emiatt késik az épitkezés megindulása. Ugy látszik, hogy időszerü lenne a hivatal átszervezése, mert ha olyan épitkezéshez nem képes a mérnöki hivatal fél év alatt elkészíteni a terveket és a költségvetést, mint a Horthy Miklós-telepi 30 kislakás, amelyre megvan a pénz, uj ösztönzést és kezdeményezést igazán nem lehet várni.

— **Betörések.** Kovács János cipészmester csütörtökön délelőtt ismeretlen tettes ellen betörés miatt följelentést tett a rendőrségen. Kovács följelentésében elmondotta, hogy az éjszaka folyamán Nemestakács-utca 48. alatti mühelyét föltörték és onnan több pár cipőt és egy öltönyt vittek el. A nyomozás megindult. — Csütörtökre virradó éjszaka betörők garázdálkodtak Berta István gazdálkodó felsővárosi feketeföldek 231. szám alatti lakásában és onnan 2 edényt és 15 liter zsirt elloptak. A betörés ügyében a nyomozást a rendőrség megindította.

— **Bünügy lett a lakbérbehajtásból.** A büntetőtörvényszék Sáray-tanácsa csütörtökön tárgyalta Katona Bálint és Katona Bálintné hódmezővásárhelyi gazdálkodók bünügyét, akik ellen az ügyészség zsarolás miatt emelt vádat. Katona és felesége a vád szerint az elmult év decemberében megjelent bérlőjüknek: Farkas Juliának a lakásán s az elmaradt lakbér fejében csirkét követelt, majd amikor Farkas Julia utjukat állta, Katona a földre lökte a leányt. A vádlottak az ügyükben csütörtökön megtartott tárgyaláson tagadtak, a terhelő bizonyitékok alapján azonban a biróság Katona Bálintot jogerősen 50 pengő pénzbüntetésre itélte, feleségét pedig fölmentette.

—oOo—

A Tisza vizállása: 720

A rendőrség szegedi révkapitánysága közli: A Tisza vizállása április 25-én reggel 7 órakor: 720; hőmérséklete 15 fok Celsius. A levegő hőmérséklete: 15 fok Celsius.

HAVI 80 fillérért mindennap cserélhet könyvet a Délmagyarország Kölcsönkönyvtárában

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET

A főiskolai Kamara Kórus hangversenye

A tanárképző főiskola kiváló Kamarakórusa csütörtökön este nagyszámu hallgatóság előtt főpróba keretében mutatta be nagy érdeklődéssel várt szombati budapesti hangversenyének műsorát. A kórus — amely Szögi Endre vezetésével évek óta nagyjelentőségü munkát végez és egyre magasabbrangu eredményeket ér el a magyar kóruskultura ápolásában és fejlesztésében — ismét igazolta, hogy pompás művészi eredményei kikivánkoznak az iskola falai közül, hogy egy tisztultabb és fölszabadultabb, müveltebb és bátrabb zenei szellemiséget hirdessen az egész nyilvánosság előtt, bár elsősorban gazdag értéket és teremtő jövőt jelent az a belső munka, amellyel éppen a legfiatalabb tanárnemzedék számára megmutatja a helyes irányt és ezzel utat épit az ifjuság izlésfejlődése és eszményei részére. A kórus szisztematikus munkával eljutott oda, ahol a legelső vokális együttesek állanak és képes arra, hogy nemes tisztasággal megszólaltassa a kóruskultura legszebb föladatait. A teljesen megtelt terem örömmel és kitörő lelkes tetszéssel fogadta az együttes zavartalan összmunkáját, hajlékony szinezőerejét, nemes stilusát és az egészséges fiatal hangok fross dinamikáját, mindezzel méltán fogja képviselni a legszélesebb nyilvánosság előtt az iskolában folyó magasrendü művészi munkát.

A kórus legszebb számaiból állitották össze a budapesti hangverseny gazdag és változatos műsorát, amelyen egyaránt szerepelnek a klasszikus hagyományok és a modern törekvések legjobb alkotásai. Mély hatást keltett Liszt »Pater noster« kórusa és Kodály Szent István-kantátéja, egyik legszebb és legértékesebb teljesitménye az együttesnek Kodály »Molnár Anná«-jának drámai erejü és gazdag szinezésü tolmácsolása olykor már az instrumentális hatások szárnyain. A balladák mély örvényei között, pompás humorral érvényesült Lassus és Steffani egy-egy dekorativ müve, majd Veress Sándor és Bárdos Lajos földolgozásai között megrendítő lirával szólt Kodály »Esti dalá«-nak eszményien finom előadása. A hangban, összmunkában és stilusban egyaránt kitünően fölkészült együttes méltán viszi müvészetét az iskola falain tul a legszélesebb nyilvánosság elé. A főpróba közönsége lelkes örömmel ünnepelte a kitünő együttest és elsősorban kimagasló nevelői és müvészi munkát végző, fáradhatatlan, teremtő erejü vezetőjét, Szögi Endre főiskolai tanárt. A nagysikerü főpróbahangverseny Ábrahám Ambrus igazgató bensőséges szavaival ért véget.

—oOo—

= **Egy kis szinházi jelentés . . .** A debreceni Csokonai-Szinházban Ihász Aladár stagione-társulata diszelőadást rendezett kedden este az árvizkárosultak javára. Az Országos Szinészkamara határozatának értelmében ezen az estén az összes magyar szinpadokon az árvizkárosultakért játszottak a szinészek. S ezen a debreceni diszelőadáson egyik ottani laptársunk hiradása szerint összesen harminchat fizető néző ült a nézőtéren s a szinház aznapi bevétele alig érte el az ötven pengőt . . . »Csobán főlevéltáros szép, lelkeshangu beszéde észrevétlenül vádbeszéddé változott a döbbenetes közöny ellen« — irja beszámoló cikkében debreceni laptársunk . . .

—oOo—

A szinházi iroda hirei

Ma: »Sortüz«. A Városi Szinházban nagy sikerrel szereplő Tolnay-társulat ma ismét eredeti bemutatóval kedveskedik a szegedi közönségnek, amely szivébe zárta az együttes tagjait. Ha sikerük volt az eddigi eredeti bemutatóknak, kétségtelen, ugy nagy sikerre számithat a »Sortüz« is. Ennél aktuálisabb, magyarabb darabot nemigen irtak az utóbbi időben. A Felvidék megszállásának idejében történik a cselekmény, de megelevenedik a bécsi döntés utáni testvéri ölelkezés, a magyar katona diadalmas bevonulása a hazatért városokba. Ez a témája a darabnak, amely gazdag zeneszámokban is. Irredenta daljáték a »Sortüz«, amelyet fényes kiállitásban mutat be a Tolnay-együttes.

Márffy Vera, Jurik Julcsi, Chapó Ildikó, Süli Manyi, Selmeczy Mihály, Sághy István, Rajz János, Polgár Gyula, Gárdonyi László, Lendvai Lajos alakitják a főbb szerepeket a »Sortüz« cimü daljátékban.

A magyar-hüség és hősiesség éposza: a »Sortüz«, amely pénteken, szombaton délután és este, valamint hétfőn szerepel müsoron.

A »Diadalmas asszony« cimü Csajkovszky-operettet kedden és szerdán ujitja föl a szinház. Mencsikov tábornagy szerepét Tolnay Andor alakitja. Márta: Hont Erzsi.

A »Trópusi szerelem« cimü exotikus operettet közkivánatra; a premier kiállitásában csütörtökön ismét bemutatja a Tolnay-együttes.

Péntektől: »Divat és szerelem«; nagy divatbemutató, revü-operett.

—oOo—

Játékrend
a szegedi Városi Szinházban

Péntek: **Sortüz** (bemutató).
Szombat délután: **Sortüz** (ifjusági előadás).
Szombat este: **Sortüz.**
Vasárnap délután: **Sortüz.**
Vasárnap este: **Sortüz.**
Hétfő: **Sortüz.**
Kedd: **Diadalmas asszony** (Hont Erzsi és Tolnay Andor fölléptével)
Szerda: **Diadalmas asszony** (Hont Erzsi és Tolnay Andor fölléptével)
Csütörtök délután: **A mosoly országa.**
Csütörtök este: **Trópusi szerelem.**

FILM

Jesse James
(A Belvárosi Mozi bemutatója)

Az amerikai Fox-filmgyár grandiózusan megrendezett, mindvégig szines filmje, a »Jesse James, a nép bálványa«. Cselekménye az amerikai városiasodás hőskorába nyulik vissza, amikor az »Iron Horse«, a vasparipa számára törtek utat a rengetegben, családok boldogságán, emberéleteken keresztül. A kegyetlen vasuttársaság banditalelkü ügynökei csinálnak haramiát a fiatal Jesse Jamesből is, aki eleinte csak bosszuból, édesanyja halálának megtorlásáért fosztogatja a vonatokat, majd egyre mélyebben sodródik a bünbe, mig végül saját vérével mossa le nevéről a gyalázatot.

Néhány képrázatosan szép szines fölvétel az, ami értékessé teszi a filmet. Ebben a filmben a préri olyan buján zöld, hogy szinte érezzük a fü illatát is, a kristálytiszta hegyipatak kéken csillog és rózsás felhők usznak az égen. A keret szinte meseszerüen szép, nos és egy kis izgalmas banditahajszáért, bankrablásért, parázs verekedésért, puskaropogásért nem mennek a szomszédba...

A »Jesse James« valóban filmszerü film s valamennyi szereplője kitünő. Elsősorban a cimszerepet alakitó Tyrone Power, akinek cingár termetével és szelid arcával valóban nehéz volt megjátszania a félelmetes bandität. Nagyon rokonszenves Randolph Scott, a csendőr figurájában és komoly bájt sugároz a fiatal szinésznő: Nancy Kelly. A legtöbb elismerés Henry Kinget, a rendezőt illeti, aki minden belezsufolt a filmbe, ami csak rendelkezésére állt. Az amerikai viszonyokat tekintve, szinte csodát müvelhetett s valóban mindent elkövetett, ha csodát nem is, de érdekes filmet alkosson.

Változatos kisérőműsorral szolgál még az előadás, a többi között megrázó árvizképeket is láthatunk.

KÖZGAZDASÁG

)(**Gyümölcskirakatversenyek rendezése.** A földmüvelésügyi minisztérium a kereskedelmi minisztériummal karöltve azzal az érdekes tervvel foglalkozik, hogy a magyar gyümölcs belföldi propagandájának fokozása érdekében megfelelő időpontokban az ország egyes nagyobb vidéki városaiban gyümölcskirakatversenyeket rendeztet, amelyeken gyümölcskereskedők, csemegekereskedők és más hasonló szakmáju üzletek vehetnek részt. Ezeknek a kirakatversenyeknek a rendezésével a két minisztérium a Kereskedelmi és Iparkamarákat kivánja megbizni. A kirakatversenyek dijazással lesznek egybekötve. Fölmerült az a gondolat is, hogy nagyobb érdeklődés fölkeltése céljából ne egy két-három tagból álló zsüri itélje oda a dijakat, hanem valamilyen formában a közönséget szavaztassák meg. Az erre vonatkozó tárgyalások még folyamatban vannak.

)(**A gáztüzhely készitésének iparjogi minősitése.** Az iparügyi miniszter 7294/II.—1939. sz. elvi jelentőségü határozatával kimondotta, hogy gáztüzhely készitésével és javitásával a lakatosiparos és gázszerelőiparos egyaránt jogosult foglalkozni.

VALÓDI **YOGHURT**
mától kapható
Központi Tejcsarnok Rt. fiókjaiban

)(**Az utcai fagylaltárusitások korlátozása.** A kereskedelemügyi miniszter tájékoztatta a Kereskedelmi és Iparkamarát, hogy az 1939. évi IV. tc. hatálya alá tartozó személyek fagylalt utcai árusitására engedélyt nem kaphatnak. Ehhez az árusitáshoz ugyanis nem iparigazolvány kell, hanem a vonatkozó rendeletben meghatározott u. n. fagylalt utcai árusitására vonatkozó engedély szükséges. Ilyen engedélyt a helyes jogmagyarázat mellett az 1939. IV. tc. 12. szakaszának első mondatában foglalt jogositványnak kell tekinteni, ennélfogva olyan személynek, aki a törvény értelmében zsidónak minősül, a szóbanlevő engedélyt kiadni nem szabad.

)(**Német pavillon a Budapesti Nemzetközi Vásáron.** Németország, amely a háboru ellenére is képviseltette magát a semleges államok nemzetközi vásárain — igy Milánóban, Zágrábban, stb — az április 26-tól május 6-ig tartó Budapesti Nemzetközi Vásáron is saját pavillonjában külön kiállitással vesz részt.

TŐZSDE

Budapesti értéktőzsdezárlat. Bizonytalan és kedvetlen hangulatban nyitott a csütörtöki tőzsde. A nyitási áralakulás mind föl-, mint lefelé már kezdetben kisebb áringadozást mutatott. A tőzsdeidő elején egyedül a Bauxit- és a MÁK-részvények iránt volt némi érdeklődés. Általában a piacon üzlettelenség uralkodott és a részvények egész sora elhanyagolt maradt. A tőzsdeidő végén semmi sem változott és a kedvetlenség ellenére az értékek árfolyama egészen kis áreltolódást mutatott. A tőzsde gyengén tartott irányzattal zárt. Zárlati árfolyamok: Magyar Nemzeti Bank 176.5, MÁK 414.—, Ganz 17.—, Egyesült Izzó 128.—, Szegedi Kender —.—.

Zürichi devizazárlat. Páris 6.87, London 15.65, Newyork 446.—, Brüsszel 75.30, Milánó 22.45, Amszterdam 236.75, Berlin 178.25, Szófia 5.50, Belgrád 10.—, Athén 3.20, Bukarest 2.30.

Budapesti hivatalos valutaárfolyamok. Angol font 12.90—12.20, belga frank 57.75—58.55, dán korona 66.15—67.05, dinár 7.60—7.90, dollár 344.10—350.10, francia frank 6.75—6.90, holland forint 182.15—184.35, cseh-szlovák korona 11.45—11.80 (20 K-nál nagyobb cimletek kivételével), szlovák kor. 11.50—11.90 (20 K-nál nagyobb cimletek kivételével), kanadai dollár 301—306, lej 3.20—3.40, leva 3.30—3.60, lira 17.40—17.90 (csak 10 lirás bankjegyek és érmék vásárolhatók), német márka —.—, norvég korona 77.95—78.90, svéd korona 81.70—82.70, svájci frank 76.50—77.50.

Budapesti terménytőzsdezárlat. A készáru piacon az irányzat csütörtökön is tartott volt és az összes terménycikkek ára változatlan maradt.

A budapesti terménytőzsde hivatalos árjegyzése. Buza 77 kg-os tiszavidéki 20.25, 78 kg-os 20.75, 79 kg-os 21.05, 80 kg-os 21.25. Rozs pestvidéki 16.45—16.70, sörárpa kiváló 22.60—22.85, takarmányárpa I. 18.50—18.75, zab 20.80—21.05, tengeri tiszántuli 22.15—22.30.

Csikágói terménytőzsdezárlat. Buza lanyha. Májusra 109.75—ötnyolcad, juliusra 108 egynyolcad—108, szeptemberre 108 egynyolcad—108. Kukorica tartott. Májusra 64.5, juliusra 65, szept. 65 ötnyolcad. Rozs lanyha. Májusra 70 háromnyolcad, juliusra 72 egynyolcad, szeptemberre 73.

SPORT

A keddi kétkapus játék miatt csütörtökön csak kondicióedzés volt a Szegednél

Összeállítási gondok az egyetemistáknál — A piros-feketék kiadós tréningje a Postások ellen

(A Délmagyarország munkatársától) A Nemzeti Bajnokságban szereplő szegedi csapatokra nehéz vasárnap vár. Ha a KEAC-nál és a SzAK-nál jobb Szegednek igen nehéznek igérkező küzdelme lesz a Hungária ellen Budapesten, viszonylagosan semmivel sem látszik könnyebbnek az egyetemisták mérkőzése Rákoskereszturon, különösen, mert tartalékosan lesznek kénytelenek játszani és nagy harcot igér a kiesésre álló piros-feketék meccse a WMFC ellen kitünően szereplő Postásokkal szemben a Temesvári-körúton. Különösen az NB II. osztályu meccsek fontosak — ezt is viszonylagosan mondjuk —, mert itt a kiesésről, illetve a bennmaradásról van szó. Elsősorban a SzAK van érdekelve, de

a piros-feketék vezetői remélik, hogy a hátralevő hat mérkőzésen esetleg 10 pontot szereznek és ezzel továbbra is tagjai maradhatnak a II. osztálynak.

Ez a derülátás azért van, mert a Budakalász kivételével minden hátralevő ellenféllel a Temesvári-körúton játszik a SzAK. A piros-feketék a vasárnapi fontos meccsre kiadós tréninget tartottak otthonukban.

A KEAC edzésnek tekintette a csütörtöki főiskolai bajnoki selejtezőt, hiszen mind a két csapatban saját játékosai futballoztak. Az összeállítási gondokat csak fokozta Terbe eltiltása a nyilvános szerepléstől, éppen ezért csak péntekre várható az együttes összetétele.

A Szegedben nincsen különösebb ujság; szorgalmasan, zökkenőmentesen készülődnek a piros-fehérek a Hungária ellen. A keddi kétkapus játék miatt csütörtökön csak kondicióedzést tartottak a futballisták a Vasutas-stadionban. A Hungária honorálta a piros-fehéreknek azt a kérését, hogy korábban kezdjék a meccset, mert a szegediek szeretnének az esti gyorsvonattal hazautazni.

Budapesti Testnevelési Főiskola
férfi és leány mintacsapatának
Disztorna bemutatója
május hó 1-én délután 4 órakor a Városi Szinházban.
Jegyek elővételben a Nemzeti Sajtóvállalatnál, előadás előtt a szinházban. 235

A főiskolai bajnoki meccsen a KEAC 5:1 (1:1) arányban legyőzte a TFSK-t

(A Délmagyarország munkatársától) Csütörtökön délután az egyetemi stadionban rendezték meg a KEAC—TFSK főiskolai bajnoki selejtező mérkőzést Liliom I. játékvezetésével. A mérkőzésre igy állták ki a csapatok:

KEAC: vitéz Bogdándi — Vass, Tatai — Dóczy, István, Vida I. — Ortutay, Kolozsy, Péter, Devecseri, Kirinyi.

TFSK: Németh — Perlaki, Bernáth — Vida II., Molnár, Homonnai — Légrádi, Vida III., Solymossy, Reményi, Balázs.

A KEAC könnyen vette a TFSK-t, amikor azonban az lelkesedésével és helyenkint ötletes játékával komoly ellenfél tudott lenni és ki is egyenlitett, az egyetemisták rákapcsoltak és megérdemelten győztek, a gólarány azonban tulzott. A KEAC harmadik gólja óriási lesből eredt. A gólokat Kolozsy (3), Kirinyi, Ortutay, illetve Vida III. lőtték.

A KEAC-ban Kirinyi, Kolozsy, Devecseri, a tanárképzősök közül Molnár, Vida III. és Solymossy játszott kiemelkedően.

A mérkőzés előtt Kovács-Buna János egyetemi lektor a fair játékra hivta föl a csapatok figyelmét, a játék után pedig a lelkes tanárképzősöket uzsonnával vendégelte meg.

—oOo—

Iglói II. és Borbély II. a zágrábiak elleni országos ifjusági válogatottban

(A Délmagyarország munkatársától) Az illetékesek most döntöttek afölött, hogy kikből álljon az az országos ifjusági válogatott csapat, amely Pécsett a horvátok ellen fölveszi a küzdelmet. A mérkőzésre 14 játékost jelöltek ki és ezek között helyet kapott Iglói II., a KEAC kapusa és Borbély II., a Vasutas tehetséges csatára is.

—oOo—

Ma: Délmagyarország—Délmagyarország ifjusági válogatott a Vasutas-stadionban

(A Délmagyarország munkatársától) A Budapest elleni Szentkorona Kupa-mérkőzésre készülődő déli szenior és ifjusági futballválogatott pénteken egymás ellen játszik. Ebből az alkalomból vitéz Nagy Tamás és Ábrahám László szövetségi kapitány mintegy 32 játékost rendelt ki a sporttelepre. A játéknak rostajellege van és a pénteken mutatott formák erősen latba esnek a válogatásnál, persze figyelembe veszik a vasárnapi forduló formáit is, éppen ezért a szenioregyüttes összeételére vasárnap este kerül sor. A pénteki játék 16 órakor kezdődik a Vasutas-stadionban.

—oOo—

A szegedi bajnokság sorsdöntő meccse: a Vasutas—KAC

(A Délmagyarország munkatársától) Tekintettel arra, hogy a déli amatőrbajnok tagja lesz az NB II. osztályának, az eddiginél is fontosabbnak látszik a szegedi bajnokság kérdésének az eldöntése. Tulmenően a presztizskérdésen, sorsdöntő jelentősége van a Vasutas-stadionban vasárnap megrendezendő Vasutas—KAC találkozónak. A kitünő formában lévő Vasutas most revansot vehet az őszi vereségért és ez nemcsak visszavágást jelent, de jelentheti a szegedi bajnokságot is, amelynek birtokában már könnyebben számithat az NB II. osztályu tagságra. Egyszóval, olyan mérkőzés lesz a Vasutas—KAC játék, amely föltétlenül megérdemli az érdeklődést.

—oOo—

A testnevelési főiskola szegedi disztornabemutatója

(A Délmagyarország munkatársától) A szegedi torna ünnepe lesz az a bemutató, amelyet május 1-én rendez a Katolikus Nővédő-Egyesület a testnevelési főiskola férfi- és női-mintacsapatának a közreműködésével. Tizenhét férfi és 17 nő, a főiskola legjobb tornászai vesznek részt a bemutatón kitünő fölkészültséggel. Nagyszerű programot állitottak össze a disztornára a főiskolai vezetők, olyant, amely nemcsak a tornasporthoz értőket, de a laikusokat is érdekelni tudja és fogja is. A disztornára a Városi Szinházban 16 órai kezdettel kerül sor, másnap pedig, csütörtökön délelőtt 11 órakor a középiskolásoknak, illetve az iskolánkivüli ifjuságnak mutatják be fölkészültségüket a főiskolai hallgatók.

—oOo—

× **Terbét eltiltották a nyilvános szerepléstől.** A KEAC—Csepeli MOVE mérkőzésen Vezér Ernő játékvezető kiállitotta Terbét, az egyetemisták középfedezetét. Az ügyben most hozott itéletet a fegyelmi egyesbiró és a KEAC-játékost junius 23-ig eltiltotta a nyilvános szerepléstől.

× **A főiskolai válogatott Torinóban.** A főiskolai válogatott futballcsapat Urnapján Torinóban szerepel az olasz főiskolások ellen. A csapatot még nem állitották össze, értesülésünk szerint azonban több KEAC-játékos is helyet kap az együttesben. Kolozsy szerepeltetése máris biztosnak látszik.

× **Futballórák a budapesti polgári iskolákban.** A budapesti polgári iskolákban bevezetik a labdarugóórákat a tanórák keretében. Eszerint ezentul évi 21 órában tanitják az iskolákban a labdarugás alapelemeit. Erre a célra Bartos Gyula testnevelési tanár, a Szeged budapesti képviselője 17 oldalas szakmunkát készitett. Üdvös lenne Szegeden is követni a budapesti polgári iskolák elhatározását.

× **A Szeged—Törekvés mérkőzés után ...** A Szeged—Törekvés mérkőzés után Tasnády József, a kőbányai együttes intézője — amint ismeretes — nyilatkozott és az abban foglalt egyes kitételeket Markovics. Szilárd, a piros-fehérek ügyvezető-elnöke magára nézve sértőnek találta. Markovics lovagias uton kért elégtételt Tasnádytól, aki most nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelentette, nem akarta megbántani a szegedi ügyvezetőt és sajnálkozását fejezte ki.

SZERKESZTŐI ÜZENET

Felsővárosi, fertői és baktói gazdálkodók. Beküldött cikkük egyes állitásai fegyelmi vétséget képeznek. Nevük és lakcimük közlése után foglalkozhatunk sérelmükkel.

APRÓHIRDETÉSEK

Bútorozott szoba

Keresek diszkrét butorozott szobát kapualatti bejárattal. Ajánlatokat: Csendes lakó jeligére.

Lakás üzlethelyiség

Egy és kétszobás lakás biztos fizetésü kis családnak kiadó. Érd.: Mikszáth K. u. 12, rövidáruüzlet.

BERBEADOM
4 szobás fürdőszobás CSALÁDI HÁZAMAT kerttel, azonnali beköltözésre MÉZERNÉ F. M. irodában Horthy M. u. 2. (Kulturpalotánál)

Háztartási alkalmazott

Főzéshez értő
MINDENEST
KERESEK
3 személy mellé. Párisi körut 16, emelet.

Foglalkozás

CIPÉSZ SEGÉDET
I. osztályu férfi munkára állandó alkalmazást nyernek
RÁCZ
cipőszalon, Kölcsey-u

Ügyes varró és tanuló leányok jó fizetéssel felvétetnek. Alt Gizella női divattermébe. — Széchenyi tér 7, I. 18.

Középkoru házaspár — házmesternek jelentkezzen délután 4-től 7-ig. Vitéz utca 15, emelet.

Egy 14—15 éves leány felvétetik azonnalra. — Tisza Lajos körúti kávéssátorba. Dériné.

ADÁS-VÉTEL

Igazolványba fényképek
legolcsóbban készülnek **Simonyi fényképésznél** Korzó Mozival szemben

Modern önhajtásu betegkocsi jutányosan eladó. Horthy Miklós utca 11 sz. Házmesternél.

Veszek magánkézből — egy jó állapotban lévő tiszta, féregmentes, két ajtós fehér szekrényt. Madách utca 8. II. 10.

KÜLÖNFÉLE

Lakásfertőtlenitő Vállalat
CIAN
irodája, Somogyi utca 10 sz
Tel. 31-77.

Iparos megismerkedne, házasság céljából hozzáillő nővel: 26-ig jeligére.

Zsák, ponyva, lótakaró, mindennemü kötéláru gyári áron
Varga Mihály cégnél Aradi-utca

Felelős szerkesztő:
Bártfai László
—oOo—
Felelős kiadó:
Hunya Benedek dr.
—oOo—
Szerkesztőség:
Szeged, Aradi-utca 8; telefon 23.33, éjszaka: 10-84. — Éjszakai szerkesztőség: Kálvária-utca 14.
Fogadóórák: 11.30—13 óráig.
Kiadóhivatal:
Szeged, Aradi-utca 8; telefon: 13-06.

Nyomatott: Ablaka György körforgógépén Szeged, Kálvária-utca 14. Telefon: 10-84
Felelős üzemvezető: Ablaka István.